

III

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

77. PLENARFORSAMLING DEN 26. OG 27. NOVEMBER 2008

Regionsudvalgets udtalelse om »Integrationspolitikken og den interkulturelle dialog«

(2009/C 76/01)

REGIONSUDVALGET

- mener, at den interkulturelle dialog er et væsentligt værktøj, der kan fremme forståelsen for kulturel mangfoldighed, styrke og forene folk i et flersproget og multikulturelt Europa;
- er overbevist om, at en dialog mellem de forskellige trossamfund og verdensopfattelser er et af de væsentligste redskaber i en holdbar interkulturel dialog;
- opfordrer derfor Europa-Parlamentet til at fremme et Europæisk Charter for interkulturel dialog og foreslår, at Europa-Kommissionen og medlemsstaterne skaber en permanent platform for interkulturel dialog, herunder også lokalstyremyndigheder, med henblik på at skabe en systematisk dialog med udgangspunkt i vore byer og regioner;
- mener, at lokale og regionale myndigheder har vidtgående beføjelser til at fremme dialogen mellem kulturer;
- føler, at de lokale myndigheder skal etablere en åben dialog med individuelle grupper (samfundslag) og derefter fremme og støtte kommunikationen mellem disse grupper, afholde møder og oplyse folk ved hjælp af forelæsninger, festivaler, udstillinger og andre aktiviteter;
- påpeger, at de lokale og regionale myndigheder i mange medlemsstater er ansvarlige for lovgivningen vedrørende integrationspolitikken og dens gennemførelse. De spiller således en central rolle i forbindelse med integrationen af indvandrere;
- mener, at en dialog mellem kulturer er en forudsætning for en vellykket integration. De lokale og regionale myndigheder kan på grund af deres nærhed til borgerne stimulere den gensidige respekt og et mere aktivt engagement i en sådan interkulturel dialog.

Ordfører: Milan BELICA (SK/PPE), Formand for den selvstyreende region Nitra.

Basisdokument

Anmodning fra det franske EU-formandskab om »Integrationspolitikken og den interkulturelle dialog: de lokale og regionale myndigheders rolle«.

I. POLITISKE ANBEFALINGER

REGIONSUDVALGET

Princippet om den interkulturelle dialog

1. mener, at den europæiske integrationsproces' grundlæggende princip er respekt for og fremme af kulturel mangfoldighed. I denne forbindelse er den interkulturelle dialog et væsentligt værktøj, der kan fremme forståelsen for kulturel mangfoldighed, styrke og forene folk i et flersproget og multikulturelt Europa;

2. understreger, at begrebet interkulturel dialog kombineret med social og territorial samhørighed kan medvirke til at bibringe privatlivet, det sociale liv og samfundslivet grundlæggende værdier som f.eks. solidaritet, ansvarlighed, tolerance, respekt for traditioner, stræben efter social fremgang og forståelse for social og kulturel mangfoldighed. Det kan også fremme evnen hos individer og grupper med forskellig kulturel baggrund til at kommunikere med hinanden og leve sammen i samhørighed;

3. understreger, at lige adgang til kultur og frihed til kulturel udfoldelse er væsentlige træk i det europæiske værdigrundlag og forudsætninger for interkulturel dialog og integration;

4. fremhæver, at det er behov for samarbejde på regionalt og lokalt plan mellem lokale og regionale beslutningstagere, arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutioner, ngo'er, ungdoms-, sports- og kulturorganisationer, indvandrerorganisationer og andre relevante partnere på græsrodsniveau, hvis den interkulturelle dialog skal fremmes effektivt. Religiøse og sekulære organisationer er også væsentlige partnere i denne dialog, eftersom de bidrager til at pege på behovet for gensidig forståelse og tolerance, forudsat at de kommer igennem med dette budskab;

5. er overbevist om, at en dialog mellem de forskellige trossamfund og verdensopfattelser er et af de væsentligste redskaber i en holdbar interkulturel dialog. Organisationer, der repræsenterer de forskellige trossamfund, er ofte centrale aktører i vort samfund, og på lokalt og regionalt plan er offentlige og religiøse myndigheder i stand til sammen at udvikle metoder til at fremme gensidig forståelse og følgelig at styrke den interkulturelle dialog. Ved at støtte disse metoder og aktiviteter, som er udviklet på lokalt og regionalt plan, kan man også fremme princippet om gensidig forståelse;

6. opfordrer derfor Europa-Parlamentet til at fremme et Europæisk Charter for interkulturel dialog og foreslår, at Europa-Kommissionen og medlemsstaterne skaber en permanent platform for interkulturel dialog, herunder også lokalstyremyndig-

heder, med henblik på at skabe en systematisk dialog med udgangspunkt i vore byer og regioner.

De lokale og regionale myndigheders rolle i den interkulturelle dialog

Regionsudvalget

7. mener, at lokale og regionale myndigheder har vidtgående beføjelser til at fremme dialogen mellem kulturer. De har et afgørende ansvar for at forme og støtte vores rige mangfoldighed af kulturer. De indtager en central plads i udbredelsen og anvendelsen af bedste praksis og udvekslingen af erfaringer med den interkulturelle dialog, specielt på grund af deres koordinering af multidimensionelle lokale og regionale netværk bestående af alle relevante aktører;

8. mener, at de lokale og regionale myndigheder på grund af deres position vil kunne øge kendskabet til vores komplekse moderne samkvem, hvor forskellige kulturelle identiteter og trosretninger lever side om side. Derfor er det væsentligt, at de har en god indsigt i forskellige grupper, deres aktiviteter og samfundsmæssige indflydelse. For at opnå dette skal man så vidt muligt kortlægge, hvem der er aktørerne i den interkulturelle dialog og inddrage dem i direkte og tætte udvekslingsstrukturer med de respektive lokale og regionale myndigheder;

9. konstaterer, at mange interkulturelle initiativer forvaltes på lokalt og/eller regionalt plan. På grund af deres nærhed til borgerne er de lokale og regionale myndigheder strategisk velplaceret til — i partnerskab med andre lokale aktører — at imødekomme de særlige behov og krav hos de forskellige kulturelle grupper inden for deres område og fremme en bredere dialog mellem kulturer;

10. føler, at de lokale myndigheder skal etablere en åben dialog med individuelle grupper (samfundslag) og derefter fremme og støtte kommunikationen mellem disse grupper, afholde møder og oplyse folk ved hjælp af forelæsninger, festivaler, udstillinger og andre aktiviteter. Lokale og regionale myndigheder bør skabe en åben dialog, hvori de stiller sig upartisk og respekterer individuelle borgeres og gruppers friheder og rettigheder. Som mellemmand i denne proces kunne de også yde »rådgivningsservice« (i form af information eller projekter).

11. mener, at indvandrere bør have mulighed for at stemme ved lokale, regionale og EU-valg;

12. tilskynder derfor de relevante myndigheder og politiske grupper til at fremme indvandreres valgdeltagelse for at lette deres integration i samfundet.

Interkulturel dialog som forudsætning for integrationspolitikken

Regionsudvalget

13. mener, at en dialog mellem kulturer er en forudsætning for en vellykket integration. De lokale og regionale myndigheder kan på grund af deres nærhed til borgerne stimulere den gensidige respekt og et mere aktivt engagement i en sådan interkulturel dialog;

14. anbefaler, at Den Europæiske Union inden for rammerne af sit kompetenceområde tilvejebringer rammebetingelserne og forudsætningerne for en succesrig integration, men erkender også, at indvandrings- og integrationspolitikken henhører under medlemsstaternes kompetence, og at nærhedsprincippet skal respekteres;

15. peger på behovet for at etablere og støtte forvaltningsstrukturer (kvikskrænker eller »one-stop-shops«), der kan hjælpe indvandrere med praktiske problemer (i tillæg til de sædvanlige problemer med bureaukrati), ved at tilbyde nyttig information især til nyttilflyttere.

16. påpeger, at de lokale og regionale myndigheder i mange medlemsstater er ansvarlige for lovgivningen vedrørende integrationspolitikken og dens gennemførelse. De spiller således en central rolle i forbindelse med integrationen af indvandrere. Man skal tage højde for forskellene i de nationale systemer, geografisk beliggenhed, eksisterende skikke samt historiske og kulturelle særpræg, når man udarbejder de fælles europæiske rammer, som anbefales i punkt 14. Dette betyder også, at lokale og regionale myndigheder skal følge en integrationsbaseret model, der er afstemt efter deres specifikke forhold;

17. understreger, at de lokale og regionale myndigheder ofte er involveret i vurderingen af, hvor effektive og målrettede en række aspekter af integrationspolitikken er, via den måde de opfylder deres ansvar på disse områder;

18. opfordrer til, at der stilles tilstrækkelige ressourcer til rådighed for integrationsforanstaltninger på lokalt og regionalt plan, mens man undersøger eksisterende programmer. De lokale og regionale myndigheder skal have hjælp til at klare integrationsprocessen i form af information, økonomisk støtte samt udvikling af bedste praksis. Det anbefales derfor, at man medtager kategorier og foranstaltninger, så man kan finansiere lokale og regionale projekter og foranstaltninger til integrering af indvandrere;

19. erkender indvandringens store udfordring for Den Europæiske Union. I denne situation skal det kulturelle samarbejde og den kulturelle dialog styrkes for at sikre, at kulturelle forskelligheder ikke skaber splid, men i stedet bliver et instrument, der kan skabe udvikling, styrke tolerancen og forene folk i et multikulturelt Europa baseret på gensidig respekt og solidaritet;

20. opfordrer til, at der arbejdes mere intenst på en fælles europæisk politik for at styre den illegale indvandring. Mange af de juridiske aspekter af illegal indvandring ligger uden for de

lokale og regionale myndigheders beføjelser, men derimod er det byerne og regionerne der i første række konfronteres med de samfundsmæssige konsekvenser heraf. Man bør finde løsningsmodeller og tilstræbe at rådføre sig med regionerne og de lokale myndigheder ved udarbejdelsen af EU's politik på dette område og angribe de specifikke problemer i forbindelse med illegal indvandring inden for rammerne af den interkulturelle dialog;

21. mener, at de regionale og lokale myndigheder spiller en særlig rolle, når det handler om migrationspolitik, fordi mange af de tjenester, der er væsentlige for en succesrig integration som f.eks. bolig, sundhedsvæsen, almen og faglig uddannelse, sprogundervisning osv., henhører under de lokale og regionale myndigheder, der derfor berøres som de første af problemer på dette område;

22. påpeger, at integrationsprocessen undertiden strækker sig over flere generationer — især på lokalt plan — og anser det derfor som meget nødvendigt og en absolut forudsætning, at lokale og regionale myndigheder sikrer effektiv både strukturel, social, økonomisk og kulturel integration, og at de bidrager til, at nyttilkomne ikke udsættes for forskelsbehandling, men at de har rettigheder og adgang til ressourcer, beskæftigelse og tjenester, således at de kan deltage fuldt ud i det europæiske samfund. Adgang til det regulære arbejdsmarked er altafgørende og reguleres af medlemsstaterne;

23. anbefaler, at man undersøger mulighederne for at oprette et netværk af lokale og regionale myndigheder i alle medlemsstater for at øge samarbejdet om effektivt at klare migrationsstrømmene og integrere indvandrerne på en informeret måde gennem lokale projekter, der støttes af disse myndigheder.

24. henviser til det europæiske år for interkulturel dialog i 2008, der gennem fremme af forståelsen for forskellige kulturer yder et vigtigt bidrag til integrationen af mennesker med indvandrerbaggrund. Kommissionen bør undersøge om en årlig »europæisk dag for integration og interkulturel tolerance« kan styrke bevidstheden om emnet og tydeliggøre, at kulturel mangfoldighed er berigende.

Støtte til boligpolitikken som led i integrationsprocessen

Regionsudvalget

25. anbefaler, at man skaber betingelser for at integrere migrantfamilier i lokale familier og samfund ved aktivt at samarbejde med indvandrerne om udarbejdelse og iværksættelse af integrerede programmer, der sigter mod forbedring af bymiljøet og byplanlægningen, levering af tjenesteydelser, forbedring af kvaliteten af miljøet og bekæmpelse af social udstødelse, og påpeger, at der bør gennemføres yderligere research, der samler EU-medlemsstaternes erfaringer i de seneste år med at sikre migranter boliger, især erfaringer med iværksættelse af programmer til forbedring af kvarterer, hvor der bor mange migranter;

26. opfordrer lokale og regionale myndigheder til at udnytte de eksisterende EU-finansieringsmuligheder til at hjælpe indvandrere, asylansøgere og flygtninge med at få adgang til beskæftigelse, sociale ydelser, sundhedsbeskyttelse og bolig. Lokale og regionale myndigheder bør være garanter for de offentlige tjenesters kvalitet og antal, sikre adgang til uddannelsesprogrammer og sørge for livskvaliteten i byerne ved hjælp af en effektiv byplanlægning og en fornuftig boligpolitik for at undgå, at byområder forfalder, samt effektive programmer for byfornyelse af forfaldne områder.

Kvalifikationer og beskæftigelse med henblik på integration

Regionsudvalget

27. gør opmærksom på, at manglende modtagelses- og integrationsprojekter samt mangel på stabil beskæftigelse kan betyde, at indvandrere risikerer at blive udnyttet frivilligt eller ufrivilligt og havne i kriminalitet, hvilket kan skabe problemer for sikkerheden og den sociale samhørighed;

28. foreslår, at medlemsstaterne i samarbejde med lokale og regionale myndigheder og alle de økonomiske og sociale partnere, og inden for rammerne af medlemsstaternes kompetencer, bestræber sig på at forbedre indvandreres adgang til beskæftigelse og at bekæmpe forskelsbehandling på arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne bør orientere dem om mulighederne og tilskynde dem til at forberede sig på et job ved hjælp af bl.a. specifikke videre- og efteruddannelsesprogrammer.

Styrkelse af den interkulturelle dialog gennem flersprogethed og undervisning i fremmedsprog

Regionsudvalget

29. er af den opfattelse, at udviklingen af et tilhørsforhold starter i skolen, og at programmer for modtagelse og integration af elever og studerende kan udvikles som en naturlig del af samtlige førskole-, skole- og universitetssystemer i medlemsstaterne;

30. mener, at lokale og regionale myndigheder bør fremhæve, hvor central og vigtig en rolle uddannelse spiller, når der skal skabes bevidsthed om kulturel mangfoldighed;

31. opfordrer til, at man lægger større vægt på indvandreres kulturelle, sproglige og intellektuelle potentiale, hvilket er af stor værdi for EU i en globaliseret verden;

32. understreger behovet for at støtte undervisning, der fokuserer på gensidig forståelse. For at opnå dette skal undervisningsplanerne afspejle EU's multikulturelle miljø og princippet om aktiv støtte til den multikulturelle dialog;

33. lægger stor vægt på fremmedsprogsindlæring og udvikling af grundlaget for flersprogethed allerede i førskolealderen. Det anerkender betydningen af at have et godt kendskab til værtslandets sprog eller sproget i det område, man bor i; foreslår derfor at træffe passende støtteforanstaltninger og skabe lærings-

muligheder både i skolen og — for forskellige indvandreraltersgrupper — uden for skolemiljøet;

34. er også enig i, at der er et behov for at tilskynde til dialog mellem religiøse samfund og foreninger samt andre kulturelle aktører. EU-borgere bør have et bedre kendskab til og forståelse for både EU-lande og andre lande, herunder også deres historie og kultur. Indvandrere såvel som de lokale skal undervises om Europa på en positiv måde: erkendelsen af fælles værdier, en fælles historie, samspillet mellem kulturerne, lige sociale og politiske rettigheder og pligter;

35. foreslår, at lokale og regionale myndigheder forpligter sig til at øge den interkulturelle bevidsthed blandt deres medarbejdere og hos andre offentlige serviceudbydere og at sikre en rimelig repræsentation af medarbejdere med migrantbaggrund og fra nationale mindretal i disse institutioner;

36. mener, at de lokale og regionale myndigheder kan spille en afgørende rolle ved at skabe et positivt miljø, hvor udenlandske studerende selv for en kort periode kan få mulighed for at etablere kontakter i den by, de studerer i.

Udbygning af samarbejdet med medierne

Regionsudvalget

37. opfordrer lokale og regionale myndigheder til i tæt samarbejde med både lokale medier, kulturelle organisationer og foreninger at gennemføre informationskampagner på lokalt og regionalt plan for især at nå ud til dårligt stillede grupper og dermed drage størst mulig fordel af de foreliggende muligheder;

38. mener, at de lokale medier har stor betydning, når det gælder om at informere så objektivt som muligt om situationen og realiteterne for flerkulturelle samfund i Europa og således på den ene side styrke tilpasningsevnen hos værtslandets befolkning (øge den interkulturelle bevidsthed og viden, accept af migranter) og på den anden side tilskynde migranter til at integrere sig og til at respektere kulturer, traditioner, skik og brug samt sprog i værtslandet og de øvrige EU-medlemsstater;

39. foreslår, at man søger at øve indflydelse på lokale og regionale aktører ved at uddelegere arrangementer og aktiviteter, og at man fremmer en passende mediedækning om disse arrangementer i de regionale medier. Lokale og regionale myndigheder skal fremhæve mediernes afgørende rolle i kampen for lighed og gensidig forståelse og fortsætte med at skabe de nødvendige vilkår for at støtte den kulturelle dialog;

40. fremhæver nødvendigheden af at skabe nye kontaktpunkter for interkulturel dialog (forskellige digitale mødesteder, specialcafeer, aktiviteter i parker og offentlige pladser) og foreslår, at der ydes støtte til debatfora i byerne, dialoger, sprogundervisning, naturaliseringskurser, beskæftigelsesprogrammer, ligestillingskurser, projekter til bekæmpelse af forskelsbehandling osv., men også at sikre systematisk udveksling og overvågning af erfaringer, nye tilgange, succeser og fiaskoer på lokalt plan.

II. BILAG**AD 6**

Europarådets og Kommissionens program »Tværkulturelle byer« er et netværk af europæiske byer til fremme af den tværkulturelle dialog. Netværket skal give medlemmerne mulighed for at udveksle erfaringer og god praksis på områder som f.eks. beskæftigelse, sprog, uddannelse, kultur, medier.

AD 23

I de medlemsstater, hvor man via lokale kommissioner allerede har afprøvet sådanne tjenestenetværk, har det ført til en hurtigere behandling af asylansøgninger og bedre levevilkår for asylansøgere. Det har fremmet deres integration i det lokale samfund og givet betydelige fordele, både med hensyn til sikkerhed og livskvalitet.

Arco Latino foreslår at fremme netværk og sammenslutninger på europæisk plan for at fremhæve værdien af interregionalt samarbejde og samordne foranstaltninger i medlemsstater med de samme indvandringsproblemer. Kun via et sådant samarbejde vil man kunne skabe fælles koordinerede udviklingsforanstaltninger med oprindelseslandene.

AD 28

Det europæiske netværk af lokale og regionale myndigheder for socialøkonomien (REVES) er begyndt at inddrage migranter i sit arbejde, og resultatet af dette samarbejde er meget positivt. Medlemmerne af REVES står bag en række initiativer til fremme af den interkulturelle dialog og en aktiv integration. Statsborgere fra tredjelande og andre personer med migrantbaggrund er til dels involveret ikke blot i gennemførelsen, men også i planlægningen af disse initiativer (som endnu ikke er afsluttet). Der gøres forsøg med nye kontaktpunkter for aktiv deltagelse og interkulturel dialog. Blandt sådanne kan nævnes: a) cafeer som mødested for

ældre migranter, b) initiativer til interkulturel dialog omkring offentlige parker (inddrager f.eks. også forskellige grupper af unge, der tilbringer deres fritid i parken), c) forbedring af migranternes kvalifikationer og færdigheder (i lighed med projektet »Extracompetenze«), d) afholdelse af aktiviteter i skoler med deltagelse af forældre af forskellige nationaliteter eller e) migranternes og lokales oprettelse af virksomheder inden for den sociale økonomi (f.eks. kooperativer).

AD 30

»Dvojický«-projektet (Tvillinger) startet af radio Regina, hvis journalister forsøger at drage paralleller mellem historiske figurer og traditioner i Slovakiet og andre EU-medlemsstater.

AD 32

Paneuropæiske kulturelle traditioner som f.eks. »Naboernes dag« og »Musikkens dag« er gradvist ved at vinde indpas i Slovakiet.

Nævnes skal også det initiativ, som Kommissionens GD for Udvikling tog til at sende EU-tjenestemænd ud til skoler som ambassadører på Schuman-dagen den 9. maj.

AD 33

Unge og børns motivation til at lære nye sprog skal fremmes i en tidlig alder. Sprogindlæringen skal påbegyndes så tidligt som muligt, da dette gør læreprocessen hurtigere og mere effektiv. Sprogindlæringen i folkeskolen skal forbedres. Undervisningen bør give flere muligheder for at tale et fremmedsprog i underskolen samt lære et tredje sprog senere i skoleforløbet. På universitetsniveau bør der være muligheder for at kunne videreudvikle sine sproglige evner, hvilket indebærer en udvidelse af tilbuddene under »programmet for livslang læring«, som sigter på at fremme studerendes og arbejdstageres mobilitet.

Bruxelles, den 26. november 2008

Luc VAN DEN BRANDE
Formand for
Regionsudvalget